

**STYRESAK 51-2008 FORSLAG TIL LANDSVERNEPLAN FOR
SPESIALISTHELSETJENESTEN –
HØRINGSUTTALELSE***Sakspapirene ble ettersendt.*

Møtedato: 14. mai 2008

Formål/sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt Landsverneplan for helsesektoren – kulturhistoriske eiendommer – på høring. Formålet med planen er å bidra til vern av et utvalg kulturminner og kulturmiljøer som dokumenterer den statlige helsesektorens historie og utvikling.

I denne saken legges frem forslag til sammenfattede og koordinerte innspill og uttalelser til Helse- og omsorgsdepartementet fra Helse Nord.

Helseforetakene har noen innsigelser til verneklasse og/eller vern av deler av bygningsmassen. Vern kan gi foretakene begrensninger i utviklingsmuligheter for å tilby et moderne sykehusstilbud ved blant annet bindinger i arealplanlegging, plan/prosjektering for modernisering av sykehusanleggene, virksomhet og funksjon for å opprettholde et moderne sykehusstilbud, utfordringer i å etterkomme krav til kvalitet og standard ved de tekniske anlegg, ressursbruk og økonomi.

Adm. direktør har vurdert byggenes/anleggenes viktighet i vernesammenheng, slik det er beskrevet i planforslaget, og konsekvenser av vernet. På dette grunnlag henstiller Helse Nord om at Helse- og omsorgsdepartementet tar spesielt hensyn til følgende merknader:

Helgelandssykehuset HF Sandnessjøen

Ingen innsigelser til planforslaget.

Nordlandssykehuset HF Rønvik

Ved dette anlegget gjennomføres nå en omfattende utbygging, ombygging og modernisering. Reguleringsplan for anlegget omfatter blant annet godkjenning som vernet område og spesialområde etter plan- og bygningsloven. Riksantikvaren har vært konsultert under plan-/prosjekteringsfasen for å sikre at bygningstiltakene ikke kommer i konflikt med verneinteressene. Reguleringsplan er godkjent i kommune/fylkeskommune.

Helseforetaket mener at gjeldende reguleringsplan ivaretar vernehensyn på en dekkende måte og foreslår verneklasse endret fra verneklasse 1 (fredning) til verneklasse 2 (bevaring).

Universitetssykehuset Nord-Norge HF Åsgård

Ved anlegget er det allerede foretatt omfattende endringer i eksteriøret. Helseforetaket viser til at det ikke foreligger krav om tilbakeføring av de endringer som er foretatt.

Fortsatt gjenstår en rekke arbeider for å få et funksjonelt sykehus. Plan- og bygningsloven og arbeidsmiljøloven legger sterke føringer og krav om tekniske anlegg som må inn i bygningene. Deler av dette vil berøre fasade/eksteriør. Fredning/bevaring av bygningsmassen vil vanskeliggjøre å utvikle en sykehusdrift som er i løpende endring.

Sykehusanlegget er på langt nær slik dagens krav og løsninger tilsier innen psykisk helsevern. Primært ønsker foretaket ingen vern av bygg/anlegg og område ved Åsgård slik at det kan være mulig å utvikle bygg/anlegg og området uten nye sterke bindinger. I uttalelsen fra foretaket vises til flere konkrete prosjekt som er på gang og vurderes nødvendig for å kunne opprettholde et forsvarlig og funksjonelt tilbud.

Sekundært bør vurderes å unnta bygg 7 fra vern. For dette bygget foreligger planer om etterisolering, tilbygg, ombygging og standardheving. I tilbygget planlegges akuttmottak og et mer hensiktsmessig inngangsparti. Hele infrastrukturen i bygget forbedres ved prosjektgjennomføringen. Prosjektet kan ikke gjennomføres uten at fasadene påvirkes også ved etterisolering utvendig og ny kledning.

Helseforetakets planer for området omfatter lokalisering av ny rusklinikk. Flere alternativer for plassering av ny klinikk er vurdert og ett tomtealternativ ligger tett opp mot sykehuskroppen. Helseforetaket ønsker ikke et verneomfang ved Åsgård som gjør det nesten umulig å disponere arealet i området til nødvendige pasienttilbud.

Helse Finnmark HF Kirkenes

Det forutsettes at forslaget om vern av boligene ikke blir til hinder for en fremtidig funksjonell utnyttelse. Forslaget om verneklasse 1 for både eksteriør og interiør kan gjøre det vanskelig å modernisere boligen. Legeboligene i Dr. Palmstrøms vei 3 og 5 bør vurderes plassert i vernklasse 2.

Elevhjemmet i Dr. Palmstrøms vei 7 ble bygd i 1973. Det er aksept for å ta vare på fasade og planløsning, men innvendig bør eier ha mulighet for å bringe rommene opp til dagens standardkrav.

Ved sykehuset er igangsatt et moderniseringsprosjekt som kan medføre at Dr. Palmstrøms vei 13 blir faset ut pga. dårlige ventilasjons- og arbeidsforhold generelt.

Helse Finnmark HF Karasjok

Vern av bygninger/anlegg ved institusjonen i Karasjok medfører ingen vesentlige driftsmessige ulemper. Riksantikvarens krav/ønsker ble fanget opp allerede i bygge-/reoveringsprosessen og kravene kommer neppe i konflikt med ønsker om videre utvikling av/ved institusjonen.

Bakgrunn / fakta

Ved kongelig resolusjon av 1. september 2006 er det satt krav om at det skal utarbeides sektorvise landsverneplaner for statlige kulturhistoriske eiendommer. Forsvarsbygg har forestått arbeidet med landsverneplanen og generell informasjon om prosjektet hitsettes:

Bakgrunn

En slik omfattende kartlegging av kulturminner i den statlige bygningsmassen er ikke gjort siden 1930-tallet. Arbeidet er et ledd i prosjektet Statens kulturhistoriske eiendommer (SKE), et prosjekt som ligger under Formyings- og administrasjonsdepartementet.

Arbeidet med landsverneplan for helsesektoren startet opp i 2005 og er planlagt ferdigstilt sommeren 2008. Helse- og omsorgsdepartementet har engasjert Forsvarsbygg til å utarbeide planen. Forsvarsbygg har solid landsverneplankompetanse etter å ha utarbeidet en tilsvarende plan for Forsvarets eiendommer i 2000.

Formålet med landsverneplanen er å bidra til vern av et utvalg kulturminner og kulturmiljøer som representerer helsesektorens historie og utvikling. Landsverneplanen skal dessuten gi sektoren en oversikt over kulturvernens syn knyttet til egen sektor; hvilke eiendommer det omfatter og hvordan verneplanens syn skal ivaretas i fremtiden. Dette gir større forutsigbarhet i eiendomsforvaltningen og vil være en viktig premisse i kommunal og fylkeskommunal planlegging. Landsverneplanen skal danne grunnlaget for to typer vern; fredning etter kulturminneloven og bevaring gjennom regulering etter plan- og bygningsloven eller bevaring gjennom egne forvaltningsrutiner i foretakene.

Høringsutkast - verneutvalg

De anleggene som er foreslått vernet er presentert i høringsutkastet med dokumentasjon og vurdering av bygninger og anlegg. Registreringene er gjort i databasen til Statens Kulturhistoriske Eiendommer. Dette materialet skal gjøres tilgjengelig for foretakenes eiendomsforvaltning når prosjektet er sluttført.

Gjennom arbeidet med landsverneplanen er det innhentet og framkommet mye materiale som ikke tidligere har vært publisert eller presentert i en større sammenheng. Planforslaget dokumenterer den store bredden og variasjonen i institusjons- og bygningstyper innenfor helsesektoren gjennom nærmere 200 år.

Omkring 50 anlegg med til sammen ca. 300 bygninger fordelt over hele landet er valgt ut. Dette omfatter bygninger og anlegg innenfor et tidsrom på 170 år - fra ca. 1820 til 1990.

Bygg og anlegg som foreslås vernet blir presentert i en katalog med inndeling etter RHF/HF. Her blir hvert kompleks med tilhørende bygninger beskrevet med tekst, bilder og plantegninger og med angitt verneverdi og verneomfang.

I tillegg til katalogen vil den endelige verneplanen også omfatte en temadel. Denne vil ta for seg historiske aspekter ved byggevirkosombeten innenfor helsesektoren, og sette verneutvalget inn i et historisk perspektiv. En historisk oversiktsartikkel ble utarbeidet i forprosjektet til landsverneplanen; "Helsebygg i Norge". Denne ble i 2006 distribuert til alle RHF og HF, men vil også bli tatt inn i temadelen i noe forkortet utgave.

Konsekvenser av vern

Planen omfatter bygninger og anlegg i to verneklasser: Verneklasse 1 foreslås fredet iht. kulturminneloven. Verneklasse 2 foreslås vernet i kraft av landsverneplanen, evt. gjennom regulering til spesialområde bevaring etter plan- og bygningsloven. For et stort flertall av bygningene er det kun eksteriøret som berøres av vern. Eksteriørvern omfatter bygningens ytre, dvs bevaring av utforming, materialbruk og detaljer i fasader og takflater. Eksteriørvern legger ingen begrensninger for tiltak i interior. I bygninger som berøres av interiørvern, er det i all hovedsak mindre deler av interiøret som er foreslått bevart.

Høringsprosess og endelig landsverneplan

Høringsutkastet skal behandles av alle regionale helseforetak og helseforetak. Helse- og omsorgsdepartementet vil vurdere høringsuttalelsene og på grunnlag av dette sende den endelige planen over til Riksantikvaren for godkjenning og fredning etter kulturminneloven av bygninger i verneklasse 1."

Forslag til landsverneplan for helsesektoren er sendt på høring. Helse- og omsorgsdepartementet viser i sitt høringsbrev av 19. februar 2008 blant annet til protokoll fra foretaksmøtene i de regionale helseforetakene fra januar 2008 (pkt. 6.8).

Landsverneplanen omfatter som nevnt bygninger og anlegg i to verneklasser:

- Verneklasse 1 foreslås fredet i henhold til kulturminneloven § 22a.
- Verneklasse 2 foreslås vernet i kraft av landsverneplanen, eventuelt ved at eiendommene reguleres til spesialområde med formål bevaring etter plan- og bygningsloven § 25.6.

Landsverneplanen foreslår følgende bygg/anlegg vernet i Helse Nord:

- Helgelandssykehuset Sandnessjøen - Somatisk sykehus (verneklasse 1)
- Helse Finnmark Klinikk Kirkenes - Boliger, kontorer o.a. (verneklasse 1)
- Helse Finnmark DPS Midt Finnmark (Karasjok) - Psykiatri, mindre institusjoner (verneklasse 1 og 2)
- Nordlandssykehuset Rønvik (Bodø) - Psykiatrisk sykehus (verneklasse 1)
- Universitetssykehuset N-Norge Longyearbyen - Somatisk sykehus (verneklasse 1)
- Universitetssykehuset N-Norge Åsgård sykehus - Psykiatrisk sykehus (verneklasse 1 og 2)

Forslaget til vern omfatter en relativt stor del av arealet/volumet innen psykisk helsevern ved at det foreslås et relativt omfattende vern ved begge sentralinstitusjonene i region nord. De øvrige verneforslag er av mindre omfang relatert til bygningsmassen i regionen.

Uttalelser fra helseforetakene viser at verneforslagene kan gi begrensninger i utvikling av sykehusene innen psykisk helsevern og at tilpasninger til kulturhistorisk vern vil initiere økte ressurs-/kompetansebehov og økte kostnader. Noen av verneforslagene vil også initiere verditap av anleggene ved eventuelt salg.

Følger av verneplanen

Landsverneplanen skal legges til grunn for helseforetakenes eiendomsforvaltning frem til det er fastsatt endelig forskrift. Helse- og omsorgsdepartementet forutsetter at helseforetakene bidrar i kulturminnevernet både gjennom vedlikehold, planlegging og gjennomføring av bygningsmessige tiltak på bygninger, deler av bygninger eller områder som er foreslått fredet/vernet. Riksantikvaren gir råd og veiledning i tilfeller hvor endringer går utover vanlig vedlikehold på bygninger eller deler av bygninger som er foreslått vernet.

Endelig avklaring av formelle virkemiddel knyttet til verneområder vurderes av Riksantikvaren ved endelig behandling av planen.

Vurdering

Bygningsmessige tiltak vil oftest kunne finne en løsning, selv med vedtak om fredning/bevaring av bygg/anlegg. Løsningene kan ha en noe høyere kostnad enn alternativer ved modernisering av bygg/anlegg. De ressursmessige og økonomiske konsekvenser av planforslaget er ikke kjent. Helseforetakene har p.t. ikke økonomirammer til å bære betydelige merkostnader ved fredning/bevaring av et større volum av bygg/anlegg. Helsesektoren kan ikke ta på seg større ansvar for fredning bevaring enn hva sektoren realistisk vurdert kan klare å bære. I denne sammenheng vurderes det å være et forholdsvis stort volum som foreslås fredet i Helse Nord innen fagområdet psykisk helsevern.

Riksantikvaren har vært involvert i noen pågående bygningsprosjekter i Helse Finnmark HF Karasjok, Nordlandssykehuset HF Rønvik og Helgelandssykehuset HF Sandnessjøen. Det er funnet løsninger i dialogen med Riksantikvaren.

Det er liten uenighet om den kulturhistoriske verdi og vurdering som er lagt til grunn i verneforslagene, men denne verneverdi må relateres til de konsekvenser vern av bygg/anlegg kan få for utvikling av helsetjenesten og spesialisttilbud til befolkningen.

Konklusjon

Helse Nord bør ikke binde store deler av bygg/anlegg og området ved sentralinstitusjonene innen psykisk helsevern ved omfattende vern.

Adm. direktør i Helse Nord RHF slutter seg til anbefaling fra Nordlandssykehuset HF, og departementet bør vurdere endring av verneklasse ved bygg/anlegg og område ved Rønvik (Bodø).

Verneomfanget ved Åsgård (Tromsø) anbefales betydelig redusert, slik at bygg/anlegg og område kan videreføres som helseinstitusjoner innen psykisk helsevern og innen rusomsorgen.

Styret for Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret for Helse Nord RHF hilser velkommen det omfattende arbeid som er gjort for å kartlegge kulturminner innen spesialisthelsetjenesten. Landsverneplan helse gir Helse Nord en oversikt over kulturhensyn og bedre forutsigbarhet i forvaltningen av eiendommene.
2. Styret for Helse Nord RHF viser til de merknader som fremkommer fra helseforetakene og adm. direktør og ber Helse- og omsorgsdepartementet ta hensyn til dette ved endelig utforming av Landsverneplan helse.
3. Helseforetakene har både plikt og ansvar for å vedlikeholde vernet bygg/anlegg/område og kan om nødvendig instrueres til å vedlikeholde verneobjekter. Styret vil be departementet se til at konsekvenser av verneplanen og herunder vedlikeholdsbehovet er harmonisert med tilgjengelige ressurser slik at helseforetakene ikke pålegges oppgaver for fredning/bevaring av bygg/anlegg/område som er uforenlige med en sunn og bærekraftig økonomi.
4. Styret vil peke på sentralinstitusjoner innen psykisk helsevern i Helse Nord hvor en relativt stor del av bygninger/anlegg og område foreslås vernet i verneklasse 1. Departementet bør vurdere å redusere omfang og verneklasse ved sentralinstitusjonene i Bodø og Tromsø.

Bodø, den 9. mai 2008

Finn Henry Hansen
kst. adm. direktør

Trykte vedlegg: Fullstendig materiale Landsverneplan for helsesektoren finnes på eget nettsted: www.lyph.no
Uttalelse fra Nordlandssykehuset HF
Uttalelse fra Universitetssykehuset Nord-Norge HF
Uttalelse fra Helse Finnmark HF

Utrykte vedlegg: Høringsbrev av 19. februar 2008 fra Helse- og omsorgsdepartementet
Intern høring i Helse Nord ved brev av 25. februar 2008

UTREDNING

Innledning

Formålet med landsverneplanene for spesialisthelsetjenesten er å bidra til vern av et utvalg kulturminner og kulturmiljøer som dokumenterer den statlige helsesektorens historie og utvikling. Forslaget til landsverneplan skal legges til grunn for helseforetakenes eiendomsforvaltning frem til det er fastsatt endelig forskrift. Riksantikvaren vil gi råd og veiledning i saker som medfører endringer i bygninger som er foreslått vernet.

Bakgrunn

Ved Kongelig resolusjon 1. september 2006 er det satt krav om at det skal utarbeides sektorvise landsverneplaner for statlige kulturhistoriske eiendommer. Foreliggende planforslag for spesialisthelsetjenesten omfatter eiendommer i helseforetakenes eie. Landsverneplan helse er sendt på høring av Helse- og omsorgsdepartementet med høringsfrist 22. mai 2008. Departementet ber om at landsverneplanen blir behandlet av alle helseforetak og regionale helseforetak slik at koordinerte og sammenfattede innspill kan foreligge fra hver region innen fristen for høring.

I departementets høringsbrev vises også til protokoller fra foretaksmøtene i de regionale helseforetakene fra januar 2008 (pkt. 6.8). Protokollen viser til at endelig landsverneplan vil bli oversendt til Riksantikvaren, og vil danne grunnlag for en formell fredning etter kulturminneloven. Landsverneplanen skal legges til grunn for helseforetakenes eiendomsforvaltning frem til det er fastsatt en endelig forskrift. Dokumentasjonen i planen skal brukes i vernesaker etter plan- og bygningsloven m.v.. Planen vil også kunne bidra til enklere og mer forutsigbar samhandling med vernemyndighetene.

Ved kongelig res. av 1. september 2006 ble det også satt krav om å utarbeide en forvaltningsplan for hver enkelt sektors kulturhistoriske eiendommer. Arbeidet med forvaltningsplaner og organisering av den oppfølgende organisering, forvaltning og administrering av landsverneplanen for helsesektoren er igangsatt i samarbeid med de øvrige helseregioner. Herunder er Helse Nord RHF bedt om å bidra i et igangsatt utredningsarbeid, ledet av Helse Midt-Norge RHF, for å vurdere hvorvidt det er behov for særskilt kulturminnekompetanse i sektoren, og hvordan denne bør organiseres.

Omfang av vern i Helse Nord

Ved *Helgelandssykehuset HF Sandnessjøen* foreslås vern av den gamle hovedbygningen fra 1926 og tilbygg fra 1957 samt omkringliggende uteområde. Forslaget omfatter fredning av bygningene/området (eksteriør) etter verneklasse 1.

Ved *Nordlandssykehuset HF Rønvik* foreslås vern av det sentrale anlegg fra første byggetrinn, de to fløyene fra 1950 tallet, parkanlegget, bygningene W og K; boligene U og T, E og F, samt Thalleveien 35 og 42. Forslaget omfatter fredning av bygningene/parken (eksteriør og delvis interiør) etter verneklasse 1.

Ved *Universitetssykehuset Nord-Norge Åsgård* foreslås vernet hele anlegget, dvs. samtlige opprinnelige bygningsvolumer, med mellom liggende korridorer, bygningenes eksteriør samt interiør i pasientbygning nr 7 og interiør i bygning nr 10 (med særlig vekt på inngangsparti/vestibyle).

Vernet omfatter dessuten det gamle gårdsbruket (våningshus, fjøs, stabbur og annen mindre bygning), samt personalboligene i Lars Eriksens vei nr 4-10. Verneklasse 1 fredning, omfatter bygning 7 og 10 samt boligene Lars Eriksens vei nr 4-7, øvrige bygninger er i verneklasse 2, bevaring.

Ved *Universitetssykehuset Nord-Norge Longyearbyen* foreslås vernet anleggets eksteriør og delvis interiør. Forslaget omfatter fredning av bygningene/området (eksteriør og delvis interiør) etter verneklasse 1.

Ved *Helse Finnmark HF - DPS Midt Finnmark Karasjok* foreslås vernet det gamle sykehuset fra 1956, familieavdelingen fra 2004 og ungdomsavdelingen fra 2006. Forslaget omfatter fredning av det gamle sykehuset (eksteriør) etter verneklasse 1 og bevaring av familieavdeling og ungdomsavdeling (eksteriør) etter verneklasse 2.

Ved *Helse Finnmark HF Kirkenes* foreslås vernet søster- og pikehjemmet fra 1954, to overlegeboliger fra 1955 og elevhjemmet fra 1973. Forslaget omfatter fredning (eksteriør og interiør) etter verneklasse 1.

Høringsprosessen

Høringen av landsverneplanen skal behandles av alle helseforetak og regionale helseforetak. Departementet vil etter gjennomgangen av høringsuttalelsene sende en endelig landsverneplan til Riksantikvaren. Riksantikvaren vil etter dette foreta en godkjenning av landsverneplanen og eventuelt vedta fredning etter kulturminneloven (bygninger i verneklasse 1).

Høringsfristen er satt til 22. mai 2008.

Helseforetakene i Helse Nord ble invitert til en intern høring i Helse Nord ved brev av 25. februar 2008. Intern høringsfrist ble satt til 2. mai 2008. I brevet er det bedt om at saken blir behandlet i styrene ved helseforetakene.

Høringsuttalelser fra helseforetakene

Til grunn for forslaget til verneplan for spesialisthelsetjenesten ligger kulturhistoriske faglige vurderinger i en nasjonal koordineringsgruppe med deltakere fra Statens Kulturhistoriske Eiendommer (nasjonalt prosjekt), Riksantikvaren, Forsvarsbygg (prosjektledelse og prosjektsekretariat), Helse- og omsorgsdepartementet (oppdragsgiver og prosjekteier) og representanter fra alle regionale helseforetak. Helseforetakene har i liten grad gitt uttalelser om de kulturhistoriske vurderingene som ligger til grunn i verneforslaget.

For en fullstendig redegjøring vises til trykte vedlegg med uttalelser fra helseforetakene.

Konsekvenser

Helseforetakene vurderer i all hovedsak konsekvensene av verneforslagene. Uttalelsene viser blant annet til begrensninger i

- langsiktig arealplanlegging,
- planlegging og prosjektering for modernisering av sykehusanleggene,
- nødvendige endringer i virksomhet og funksjon for å opprettholde et moderne sykehusstilbud og
- utfordringer med økte krav til kvalitet og standard ved de tekniske anlegg.

Det vises også i uttalelsene til de konsekvenser helseforetakene får med å tilpasse seg verneforslagene mht. ressurser og økonomi. Teknisk slitasje, nye tekniske krav og valg av alternative løsninger for å tilpasse seg verneforslagene kan initiere økte kostnader i vedlikehold av bygningene. Noen av verneforslagene vil også initiere verditap av anleggene ved eventuelt salg.

Oppsummering

Helse Nord skal bidra til vern av kulturminner og kulturmiljøer som representerer helsesektorens historie og utvikling i Nord-Norge. Landsverneplanen helse gir en oversikt over eiendommer og hvordan disse skal ivaretas i fremtiden. Eiendomsforvaltningen blir derav mer forutsigbar og planen vil være en viktig premiss i kommunal og regional planlegging.

Staten ved Miljøverndepartementet og Riksantikvaren forvalter fredningsvedtak etter kulturminneloven. Kommunene forvalter bevaringsvedtak etter Plan og bygningsloven. Ved enkeltvedtak (byggesaker) skal eier (helseforetakene) følge opp at parter blir hørt i saken. Kommunen ser til at saksbehandlingen og herunder høring av parter er fulgt opp i byggesaker.

Helseforetakene har i sine uttalelser vist til balansen mellom vernevedtak og konsekvenser for drift og utvikling av institusjonene.

Konsekvenser av verneplanen kan være økte ressursbehov for å vedlikeholde bygg/anlegg og område. Helseforetakene uttrykker engstelse for at det ikke er tilstrekkelig med vedlikeholdsmidler til fredning/bevaring av bygg/anlegg og område.

Nordlandssykehuset HF og Universitetssykehuset Nord-Norge HF ber om at sentralinstitusjonene innen psykisk helsevern i Bodø og Tromsø vurderes spesielt både med hensyn på volum av vern og på verneklasse.

Styresak nr. 16/08

HØRING - LANDSVERNEPLAN FOR SPESIALISTHELSETJENESTEN

Saksbehandler: Bernt Toldnes

Refnr.:
2008/149

Dato:
24.04.2008

Dokumenter i saken :

Trykt vedlegg: Landsverneplan og reguleringsplan

Ikke trykt vedlegg:

Saksbehandlers kommentar :

Bodø kommune vedtok 210607 ny reguleringsplan for "Nordlandssykehuset Bodø Psykiatri", plan nr 1232. Reguleringsplanen definerer områder for videre utvikling og begrensninger i bruken av disse. Planen inneholder også "spesialområde bevaring", noe som er et alternativ i landsverneplansammenheng til et vern gjennom fredning. Reguleringsplanen er noe "romsligere" i sin hensyntaken av dagens bygningsmasse og gir større mulighet for utvikling av sykehuset, samtidig som den er tydelig ift forsvarlighet i vår forvaltning av bygg og områder i en vernesammenheng. Jeg vil derfor trekke inn denne i drøfting og tilrådning i behandlingen av høringsutkastet.

Bakgrunn

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har sendt forslag til landsvernplan for spesialisthelsetjenesten til høring. I den sammenheng foreslås det at deler av bygningsmassen ved Rønvik vernes gjennom fredning. I brev datert 25.02.08 bes det om at kommentarer vedrørende verneforslaget som innbefatter mulige konsekvenser i forhold til nåværende og planlagt bruk av eiendommene skal være oversendt Helse Nord innen 2. mai 2008. Før oversendelsen, skal saken være styrebehandlet ved helseforetaket.

I denne saken gis en nærmere gjennomgang av sakskomplekset.

Drøfting

Formålet med vern og begrunnelse (fra høringsutkast):

Formålet med vernet er å bevare Rønvik som eksempel på et nord-norsk statsasyl fra begynnelsen av 1900-tallet. Vernet skal sikre eksteriørene og parken fra første byggetrinn som helhetlig anlegg. Det er også et formål å bevare et representativt utvalg av de bygninger som er blitt oppført mellom første byggetrinn og frem til 1973.

Begrunnelse:

Rønvik asyl har en betydelig symbolverdi som et av de første eksemplene på et statlig engasjement til fordel for regional utjevning i helsesektoren. Planleggingen, byggingen og driften av et stort asyl så langt nord har en rekke interessante samfunnshistoriske aspekter, mens selve anlegget har betydelig dokumentasjons- og opplevelsesverdi.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Nordland

Kommune: 1804/Bodø

Opprinnelig funksjon: Asyl

Nåværende funksjon: Psykiatrisk sykehus

Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning

Totalt antall bygg: 18 ??? Telling ?

Verneklasser

Verneklasse 1: foreslås fredet i henhold til kulturminneloven § 22a. (Fredning av byggverk og anlegg i statens eie). Det blir her vedtatt forskrift om fredning som setter begrensingene gjennom fredningsbestemmelsene. Riksantikvaren forvalter fredningsforskriften.

Verneklasse 2: foreslås vernet i kraft av landsverneplanen, evt at eiendommene reguleres til spesialområde med formål bevaring etter plan- og bygningsloven §25.6
Landsverneplanen i seg selv, eller reguleringsplanen, definerer handlingsrommet i forvaltning av bygg og eiendom.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr Gnr/Bnr
9901728	Kløveråsvn. 1	1902 - 1959	Verneklasse 1	fredning Eksteriør	186977513 38/3
9901729	Mellomåsvn. 21 (K)	1926	Verneklasse 1	fredning Eksteriør/Interiør	186977505 38/3
9901732	Mellomåsvn. 35 (P)	1902	Verneklasse 1	fredning Eksteriør/Interiør	186977483 38/3
9901741	Thalleveien 33 - "Heimen" (W)	1914	Verneklasse 1	fredning Eksteriør/Interiør	186977521 38/3
9902988	Thalleveien 35 A-F	1972	Verneklasse 1	fredning Eksteriør	187087546 38/3
9901744	Thalleveien 36 – barnehage (U)	1939	Verneklasse 1	fredning Eksteriør	186978137 38/3
9901736	Thalleveien 38 – treningsbolig (T)	1939	Verneklasse 1	fredning Eksteriør	186978145 114/1
9902989	Thalleveien 42 A-C	1972	Verneklasse 1	fredning Eksteriør	187070953 38/3
1	Parken		Verneklasse 1		

Kløveråsveien 1(hovedanlegget)

Hovedanlegget som stod ferdig i 1902 foreslås fredet i verneklasse 1(eksteriør). For Nordlandssykehuset er forslaget forståelig siden anlegget er unikt i form og uttrykk. Dagens forvaltning har i høy grad ivarett verneplanens intensjon. I tillegg stadfester foreliggende reguleringsplan de intensjoner verneplanen har gjennom Reguleringsplanen §4. Reguleringsplanen inneholder i tillegg en mulighet for utvidelse på inntil 500 m2 grunnflate etter forutgående godkjenning av regional kulturminnemyndighet vest for hovedanlegget noe som anses viktig for videre utvikling av sykehuset (forlengelse av fløy E).

Når det gjelder interiør er det viktig at det fortsatt vil bli mulig å gjøre nødvendige endringer slik at lokalene er i samsvar med det behandlingstilbudet som skal gis for fremtiden. Dette ivaretas både i landsverneplan og reguleringsplan.

Tilråding

Det anbefales at Kløveråsveien 1 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.

Parken

Foreslåtte areal anses som stort, men man ser at arealet bør ha en viss utstrekning for å kunne gi et helhetlig inntrykk. Det anføres at nytt tilbygg til fløy F går litt inn i foreslåtte verneområde, men tiltaket er nevnt i verneplanen. Tiltaket er også godkjent av bygningsmyndighetene.

Paviljongene er flyttet tidligere, og bør i forbindelse med vern av parken kunne flyttes til hensiktsmessig plassering i samråd med vernemyndigheter.

Reguleringsplanen omfatter de samme områder, men har unntak i nordvestlige hjørne i forlengelsen av fløy E hvor det tillates en utvidelse på 500m² grunnflate. Parkområdene totalt sett øker i det reguleringsplanens område SP5 er regulert til friluftsområde med sterke begrensninger.

Tilråding

Det anbefales at Parken i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.

Mellomåsveien 21

Bygget foreslås fredet i verneklasse 1 interiør/eksteriør. I dag holder eiendoms- og driftsavdelingen ved sykehuset til i bygget. Det interiørmessige er endret vesentlig fra sin opprinnelige form. På grunn av sin beliggenhet er tomta til dette bygget et potensial for mer tidsmessig utnyttelse i tilknytning til hovedanlegget.

I sammenheng med den pågående utbyggingen av voksenpsykiatrien som er generert av opptrappingsplanen vil det i løpet av høsten 2009 stå ferdig to nye fløyer (fløy L og fløy N) som er plassert tett opptil Mellomåsveien 21. På grunn av trafikkforhold, varetransport og mer funksjonelle utearealer er det ønskelig at bygget ikke vernes, men gir rom for videre utvikling av området. Vern av parken samt eksteriørvern av hovedanlegget understøtter behovet for alternative arealer.

I tillegg er lokalene slik de fremstår i dag uegnet for eiendomsavdelingen, og inneholder ikke infrastruktur for tidsmessig HMS. Lokalene er heller ikke egnet for alternativ bruk. Et interiørvern vil sette bygget ut av bruk.

Reguleringsplanen inneholder bestemmelser knyttet til forutgående godkjenning fra regional kulturminnemyndighet for bygningsmessige tiltak for bygg i dette området, og ivaretar gjennom dette vernehensynet.

Tilråding

Det anbefales at Mellomåsveien 21 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.

Thalleveien 33 (Heimen)

Inntil nylig holdt deler av poliklinikken for barn- og ungdomspsykiatri til i lokalene. På grunn av muggsopp og mangelfull ventilasjon har enheten flyttet ut. Bygger står nå tomt og det foreligger ikke fremtidige planer for bygget siden bygget ikke er egnet for pasientformål eller annen alternativ bruk. Bygget er interiørmessig endret ved flere anledninger. Et interiørvern vil sette bygget ut av bruk for NLSH HF på permanent basis.

Reguleringsplanens §4 inneholder detaljerte reguleringer mhp tiltak og godkjenning av disse og oppfattes å ivareta verneinteressene.

Tilråding

Det anbefales at Thalleveien 33 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.

Thalleveien 36 og 38

I Thalleveien 36 ble det drevet en barnehage gjennom flere år. På grunn av pålegg fra branntilsynet ble barnehagen fraflyttet for 2 år siden. Bygget står nå tomt. Både Thalleveien 36 og 38 har en meget god beliggenhet i forhold til hovedanlegget, adkomst, lysforhold og utgjør en viktig tomteressurs for nybygg til sykehusformål for fremtiden, spesielt gjelder dette siden vern av parkområdene i foreliggende forslag legger sterke begrensinger på arealtilgangen. Forslaget sett i kombinasjon med reguleringsplanen legger ytterligere bånd på tilgjengelige areal (regpl SP 5 og SP 9, samt fellesområder).

Tilråding

Det anbefales at Thalleveien 36 og 38 ikke gis vern, og at området disponeres i tråd med foreliggende reguleringsplan.

Mellomåsveien 35(kapellet)

Tilråding

Sykehuset slutter seg til forslaget om verneklasse 1 interiør/eksteriør av kapellet, men anbefaler at den fleksibilitet reguleringsplanen inneholder mht fremtidig plassering ivaretas.

Thalleveien 35 A-F(personalbolig) og Thalleveien 42 A-C (personalbolig)

Personalboligene(35 og 42) foreslås i planen vernet i klasse 1 eksteriør. Nordlandssykehuset er skeptisk til forslaget til vern av disse boligene idet sykehuset ønsker å stå fritt til utnyttelse av disse arealene for fremtiden. Ettersom parken foreslås vernet er tomtene boligene ligger på nært opptil hovedanlegget som er tyngdepunktet i sykehuset i Rønvik. Tomtene utgjør en viktig ressurs med gode utbyggingsmuligheter for fremtiden jf argumentasjon ført ovenfor for Thalleveien 36 og 38.

Bodø kommune har lagt ut kommunedelplan Rønvik/Saltvern til høring, og denne legger opp til en disponering av arealene til rekkehusbebyggelse. Innspill til denne i tråd med ovenstående vil bli fremført.

Tilråding

Det anbefales at Thalleveien 35 og 42 ikke gis vern, og at området disponeres i tråd med foreliggende reguleringsplan. Alternativt at det benyttes verneklasse 2, i kraft av verneplanen.

Konklusjon

Foreslåtte vern i høringsutkastet vil kombinert med reguleringsplanen utgjøre en vesentlig reduksjon av det handlingsrom NLSH HF anser nødvendig for videre utvikling av pasienttilbudet.

Foreliggende reguleringsplan nr 1232 av 210607 oppfattes gjennom sine spesialområder for vern å forene intensjonene i landsverneplanen og naturlig utvikling av Nordlandssykehuset på en god måte.

Tilråding:

Styret tilrår å fatte følgende

Vedtak

Merknader fra NLSH HF til fremlagte høringsutkast til "Landsverneplan for spesialisthelsetjenestene":

- Det anbefales at Kløveråsveien 1 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Parken i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Mellomåsveien 21 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Thalleveien 33 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Thalleveien 36 og 38 ikke gis vern, og at området disponeres i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Sykehuset slutter seg til forslaget om verneklasse 1 interiør/eksteriør av kappellet, men anbefaler at den fleksibilitet reguleringsplanen inneholder mht fremtidig plassering ivaretas.
- Det anbefales at Thalleveien 35 og 42 ikke gis vern, og at området disponeres i tråd med foreliggende reguleringsplan. Alternativt at det benyttes verneklasse 2, i kraft av verneplanen.

Foreliggende reguleringsplan nr 1232 av 210607 oppfattes gjennom sine spesialområder for vern å forene intensjonene i landsverneplanen og naturlig utvikling av Nordlandssykehuset på en god måte. Foreslåtte vern i høringsutkastet vil kombinert med reguleringsplanen utgjøre en vesentlig reduksjon av det handlingsrom NLSH HF anser nødvendig for videre utvikling av pasienttilbudet.

Avstemming :

Vedtak :

Styresak nr. 16/08

HØRING - LANDSVERNEPLAN FOR SPESIALISTHELSETJENESTEN

Tilråding:

Styret tilrås å fatte følgende

Vedtak

Merknader fra NLSH HF til fremlagte høringsutkast til "Landsverneplan for spesialisthelsetjenestene":

- Det anbefales at Kløveråsveien 1 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Parken i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Mellomåsveien 21 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Thalleveien 33 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Thalleveien 36 og 38 ikke gis vern, og at området disponeres i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Sykehuset slutter seg til forslaget om verneklasse 1 interiør/eksteriør av kappellet, men anbefaler at den fleksibilitet reguleringsplanen inneholder mht fremtidig plassering ivaretas.
- Det anbefales at Thalleveien 35 og 42 ikke gis vern, og at området disponeres i tråd med foreliggende reguleringsplan. Alternativt at det benyttes verneklasse 2, i kraft av verneplanen. Foreliggende reguleringsplan nr 1232 av 210607 oppfattes gjennom sine spesialområder for vern å forene intensjonene i landsverneplanen og naturlig utvikling av Nordlandssykehuset på en god måte.

Foreslåtte vern i høringsutkastet vil kombinert med reguleringsplanen utgjøre en vesentlig reduksjon av det handlingsrom NLSH HF anser nødvendig for videre utvikling av pasienttilbudet.

Forslag til endring fra administrasjonen: Siste setning i siste bombepunkt strykes (Alternativt at det benyttes verneklasse 2, i kraft av verneplanen.).

Forslag til endring fra styret:

Nytt pkt 1

Styret har følgende merknader til NLSH HF til fremlagte høringsutkast til "Landsverneplan for spesialisthelsetjenestene":

Styreprotokoll 5 mai 2008

5

- Det anbefales at Kløveråsveien 1 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Parken i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Mellomåsveien 21 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Thalleveien 33 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Thalleveien 36 og 38 ikke gis vern, og at området disponeres i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Sykehuset slutter seg til forslaget om verneklasse 1 interiør/eksteriør av kappellet, men anbefaler at den fleksibilitet reguleringsplanen inneholder mht fremtidig plassering ivaretas.
- Det anbefales at Thalleveien 35 og 42 ikke gis vern, og at området disponeres i tråd med

foreliggende reguleringsplan.

Nytt pkt 2

Foreliggende reguleringsplan nr 1232 av 210607 oppfattes gjennom sine spesialområder for vern å forene intensjonene i landsverneplanen og naturlig utvikling av Nordlandssykehuset på en god måte.

Nytt pkt 3

Foreslåtte vern i høringsutkastet vil kombinert med reguleringsplanen utgjøre en vesentlig reduksjon av det handlingsrom NLSH HF anser nødvendig for videre utvikling av området. I realiteteten vil det være umulig å videreutvikle tjenestetilbudet i et langsiktig perspektiv gitt disse rammebetingelsene. Dette kan innebære en fremtidig avvikling av dagens aktivitet

Avstemming : Enstemmig vedtatt

Vedtak :

Pkt 1

Styret har følgende merknader til NLSH HF til fremlagte høringsutkast til "Landsverneplan for spesialisthelsetjenestene":

- Det anbefales at Kløveråsveien 1 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Parken i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Mellomåsveien 21 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Thalleveien 33 i landsverneplan plasseres i Verneklasse 2, i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Det anbefales at Thalleveien 36 og 38 ikke gis vern, og at området disponeres i tråd med foreliggende reguleringsplan.
- Sykehuset slutter seg til forslaget om verneklasse 1 interiør/eksteriør av kappellet, men anbefaler at den fleksibilitet reguleringsplanen innholder mht fremtidig plassering ivaretas.
- Det anbefales at Thalleveien 35 og 42 ikke gis vern, og at området disponeres i tråd med foreliggende reguleringsplan.

Styreprotokoll 5 mai 2008

6

Pkt 2

Foreliggende reguleringsplan nr 1232 av 210607 oppfattes gjennom sine spesialområder for vern å forene intensjonene i landsverneplanen og naturlig utvikling av Nordlandssykehuset på en god måte.

Pkt 3

Foreslåtte vern i høringsutkastet vil kombinert med reguleringsplanen utgjøre en vesentlig reduksjon av det handlingsrom NLSH HF anser nødvendig for videre utvikling av området. I realiteteten vil det være umulig å videreutvikle tjenestetilbudet i et langsiktig perspektiv gitt disse rammebetingelsene. Dette kan innebære en fremtidig avvikling av dagens aktivitet.

ikke sensitiv (please ignore, due to in-house security)

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Hanssen Leif Tore

Sendt: 30. mars 2008 18:30

Til: Asbjørn Elde; tor.arne.haug@helse-nord.no

Kopi: Stenhaug Jan Dag; Niemi Raija; Pettersen Carl Erik; Ingebrigtsen Tor

Emne: VS: 200800207-5 Forslag til landsverneplan for spesialisthelsetjenesten - Intern høring.

Hei Asbjørn Elde

Du får to svar, et fra meg og et fra Carl Erik, mvh lth

LANDSVERNEPLAN FOR HELSESEKTOREN-HØRINGSUTKAST

Slik jeg leser det er det snakk om verning i hh til verneklasse 1 og 2.

Verneklasse 1 er fredning

Verneklasse 2 er bevaring

Sykehusanlegget Åsgård:

Verneklasse 1: Omfatter bygning 7 og 10.

Verneklasse 2: Omfatter hele sykehusanlegget.

Konsekvensene av fredning/bevaring av eiendommene.

Hovedstrukturen og det arkitektoniske uttrykket med materialvalg og detaljer i eksteriøret skal bevares slik de er i dag. Dette omfatter hele bygningen. Det er ikke angitt noe krav om tilbakeføring av de endringer som er foretatt i fasaden (pussede flater er erstattet med platekledning) slik jeg har forstått det. Dette pkt bør sjekkes nærmere siden vi har foretatt endringer underveis.

Bygning 7 og 10 foreslås fredet, noe som omfatter både eksteriør og interiør.

For det meste av bygningsmassen kan det foretas innvendige endringer. Det er likevel klart at en bevaring av eksteriøret vil gi noen begrensninger som kan vanskeliggjøre en fornuftig funksjonstilpasning av bygget.

For bygning 7 og 10 vil det ikke være mulig å foreta noen endringer i interiøret. Litt avhengig av detaljenes utforming vil det være mer kostnadskrevenende å vedlikeholde en fredet bygning.

Den største kostnaden ligger i de begrensninger en får ved å ikke kunne gjennomføre en fornuftig funksjonstilpasning av bygningen (areal pr person/funksjon) Spesielt gjelder dette for bygning 7 og 10.

Boligene:

Verneklasse 1: Omfatter bygningene i Lars Eriksensvei nr 4, 5, 6 og 7.

Verneklasse 2: Omfatter bygningene i Lars Eriksens vei nr 8, 9 og 10.

Konsekvensene av fredning/bevaring av eiendommene.

Fredning av nr 4, 5, 6 og 7 vil nok vanskeliggjøre et ev. salg siden det ikke er mulig å foreta noen endringer. Kravet til en velfungerende bolig har endret seg radikalt siden disse boligene ble bygget på 50-tallet.

Erfaringsmessig viser det seg at balkongdekke i betong, slik de her er konstruert, har en tendens til å forvitte over tid slik at armeringen skades.

Begrunnelse for å protestere mot fredning/bevaring

Jeg tror at det viktigste argumentet mot fredning/bevaring av bygningsmassen, spesielt hva angår sykehusanlegget, vil være at det vanskeliggjør en sykehusdrift i endring.

Som det fremgår av høringsdokumentet er Åsgård sykehus bygget for en driftsform som er foreldet i forhold til dagens behandlingsform. Carl Erik er inne på den bygningsmessige struktur med behov for endring samt vedlikeholdsetterslep. Så har vi plan og bygningslovens

bestemmelser, arbeidsmiljøbestemmelser etc. som legger sterke føringer på krav om tekniske anlegg som må inn i bygningsmassen og tilpasses.

Kan nevne avfallshåndtering som gir bygningsmessige endringer. Vi har til nå ikke fulgt lovkravene. Prosjektet for å få dette innpasset er igangsatt, det er ikke mulig å få til løsninger uten at fasade/eksteriør blir berørt.

Carl Erik med flere fra det medisinskfaglige miljø kan gi en mer detaljert fremstilling av denne forskjellen som kan støtte opp om en protest mot fredning/bevaring.

Slike synspunkter vil nok bli tillagt langt mer vekt hos Riksantikvaren en bygningsmessige argumenter. Det finnes alltid løsninger som gir god tilpassing, det koster imidlertid skjorta og få det til. Eks. Slottet, stiftsgården etc.

Når det gjelder boligene vil nok argumentene mot bevaring ikke bli vektlagt like tungt uansett faglig eller bygningsmessige argumenter.

Leif Tore Hanssen
Sjef drift og eiendom, SDE
Universitetssykehuset Nord-Norge UNN
Telefon 77 66 91 28 Mobil 91 36 36 03
Faks 77 62 60 42 E-post leif.tore.hanssen@unn

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Pettersen Carl Erik

Sendt: 28. mars 2008 14:48

Til: Hanssen Leif Tore

Kopi: Ingebrigtsen Tor

Emne: VS: 200800207-5 Forslag til landsverneplan for spesialisthelsetjenesten - Intern høring.

For det første er det flere feil i beskrivelsen av den virksomhet som er organisert i bygningsmassen, men dette er kanskje ikke tema for tilbakemeldingen? Beskrivelsen av "Dagens situasjon" side 2 er imidlertid helt misvisende. Akkurat dette avsnittet må gis en helt ny utforming. Fra siste setning i 1 avsnitt og utover må det stå f.eks: "Åsgård sykehus ble integrert i daværende Regionsykehuset i Tromsø (nåværende Universitetssykehuset Nord-Norge HF) i 1998. På sykehusområdet er det i dag lokalisert 3 psykiatriske avdelinger ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF: Spesialpsykiatrisk avdeling (med 2 sikkerhetsposter, alderspsykiatrisk post og alderspsykiatrisk poliklinikk, Rus- og psykiatripost, Psykiatrisk forsknings- og utviklingsavdeling samt aktivitetssenter), Allmenpsykiatrisk avdeling (med 2 akuttposter, subakuttpost og rehabiliteringspost) og Psykiatrisk senter for Tromsø og omegn som er et distriktspsykiatrisk senter (voksenpsykiatrisk poliklinikk, akuttetnet med akutt-team og akuttpost, rehabiliteringsenhet med rehabiliteringsteam og rehabiliteringspost samt døgenhet). I tillegg er det lokalisert fellesfunksjoner som teknisk selsjon, husøkonom, renhold, sentralbord for Universitetssykehuset Nord-Norge HF, kurs- og konferansesenter m.v. Avdeling for klinisk psykiatri ved Universitetet i Tromsø er også lokalisert til Åsgårdområdet. "

Jeg ser at et sterkt vern av bygg 7 vil legge sterke begrensninger (kanskje umuliggjøre) i forhold til den omfattende bygningsmessige renovering som må foretas av dette bygget både for å kunne skape hensiktsmessige og tidsmessige behandlingsrammer lokalitetsmessig, bedre fysisk arbeidsmiljø og ønskede synergieffekter av en samling av enheter i bygget. Dette er det klart dårligste bygget på Åsgårdområdet, og det foreligger allerede et skisseprosjekt for bygningsmessig standardheving og ombygging. I disse planene inngår også tilbygg for ivaretagelse av akuttmottak og et mer hensiktsmessig inngangsparti som også vil gi en bedre infrastruktur i bygget. Byggets fasade vil bli berørt av dette. Bygget er ikke etterisolert utvendig med tilhørende kledning, noe det vel vi være naturlig å gjøre noe med i forbindelse med det skisserte prosjektet.

Den andre delen av bygningsmassen som tillegges et sterkt vern er selve hovedinngangspartiet - dette er heller ikke slik vi egentlig vil ha det i framtiden. Inngangspartiet bør gjøres langt mer innbydende enn i dag og et vern bør ikke forhindre dette. Raija Niemi arbeider forøvrig med et lite prosjekt m.h.t. å flytte den lille cafe (pasientkafe) til inngangspartiets nedre plan. Vet ikke i hvor stor grad dette vil medføre ombygging.

Et vern av eksteriør vil vel ikke være til hinder for nødvendig bygningsmessig standardheving av bygg 6 som stort sett vil måtte skje innomhus. Også dette bygget er i behov av relativt omfattende bygningsmessig

standardheving for å kunne gi virksomheten hensiktsmessige og tidsmessige behandlingsrammer. Dette bygget er det nest dårligste bygget på området og ble sist standardhevet overflatemessig på 80-tallet. Bygget er etterisolert med ny utvendig kledning.

I forbindelse med en fremtidig ivaretagelse av psykiatrisk sykehusfunksjon for Ofoten (som i dag ivaretas av Nordlandssykehuset psykiatri i Bodø) pågår det planarbeid for etablering av ny sengepost på sykehusnivå (som kanskje kan finne sin finansiering gjennom en kobling til prosjektet med nytt sykehus i Narvik). Denne vil måtte ha en tilkobling til eksisterende bygningsmasse enten i form av å være et tilbygg eller ha korridor tilknytning. Et vern må ikke bli til hinder for dette.

Vet ikke om vernet av de av bygningene som i dag ikke er etterisolert og ikledt ny fasadekledning vil være til hinder for slikt arbeid. Uisolerte bygg har et betydelig potensiale for energiøkonomiseringstiltak.

Et vern må heller ikke være til hinder for våre planer for lokalisering av ny rusklinikk til området. Her kan vi som du kjenner til se for oss flere tomtealternativer hvorav et vil ligge tett opp mot sykehuskroppen.

Når det gjelder de omtalte personalboligene ser jeg ikke at et vern vil være til hinder for virksomheten utover at vi i stadig større grad må vurdere personalboliger i forhold til utflytting av kontorfunksjoner samt ombygging i forhold til pasientformål (bl.a. i forhold til flytting av Tromsklinikken). Denne bygningsmassens tilstand er imidlertid begredelig og preget av sterkt og langvarig forfall.

Gårdsanlegget: Våningshuset på selve Åsgård er renoverert på 90-tallet og nyttes i dag i forhold til virksomheten ved Færingen terapeutiske samfunn (enhet i dagens rusklinikk). Når det gjelder fjøset må jeg si meg skeptisk til et vern - en framtidig riving av dette vil kunne frigjøre et tomteareal nært selve sykehuskroppen.

Noe mer - ta kontakt!

God helg!

CEP

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Asbjørn Elde

Sendt: 25. februar 2008 11:54

Til: Vidar Smalås; Bernt Toldnes (Bernt.Toldnes@nlsh.no); Hanssen Leif Tore; Hanne Pernille Bentsen (HBen@Helse-Finnmark.no)

Kopi: Tor-Arne Haug

Emne: 200800207-5 Forslag til landsverneplan for spesialisthelsetjenesten - Intern høring.

Se vedlagte saksdokumenter (sendes per post i dag):

Forslag til landsverneplan for spesialisthelsetjenesten er sendt på intern høring i Helse Nord med høringsfrist: **2. mai 2008**. Innspill fra foretakene skal behandles i styrene og sammenfattet forslag til høringsuttalelse fra Helse Nord vil behandles i styret RHF den 14. mai.

Dere kan være aktuelle saksbehandlere i helseforetakene og derfor sendes høringsbrevene i denne e-post.

Nærmere informasjon finner dere på nettstedet: <http://www.lvph.no/>. Ta gjerne kontakt hvis det er noen spørsmål. Legg merke til fristen utgangen av mars for å rette opp faktiske feil i materialet.

Helse Nord RIIF
v/Asbjørn Elde
8038 Bodø

HELSE NORD RHF
Arkivsaksnr.: 200800207 - 8
Jour.dato: 05 MAI 2008
Arkivnr.: 039
Saksbeh.: AEL

Deres ref:
200800207-5

Vår ref.:

Sted / Dato:
Kirkenes 30.04.08

Høringsuttalelse fra Helse Finnmark

Viser til intern høring av *Forslag til landsverneplan for spesialisthelsetjenesten* der foretakene er invitert til å komme med kommentarer til verneforslaget. Saken har vært behandlet i ledergruppen i Helse Finnmark.

Landsverneplan for helsebygg har som formål å ta vare på helsesektorens verneverdige bygninger.

For Finnmark er det også et spørsmål om hvilken tidsramme bygningsmassen tilhører. Som kjent ble det meste av bygninger i Finnmark brent ned i 1945. Det betyr at det omtrent ikke finnes bygninger, utenom noen kirker og et fåtall andre bygg, fra tiden før krigen. Arbeidsgruppa fra Forsvarsbygg som har vurdert spørsmålet, har da også vurdert utviklingstrekk ved oppbygging av helsebygg i fylket.

Helse Finnmark HF - DPS Midt Finnmark, Karasjok

Helse Finnmark startet reovering av den gamle sykestua som i dag benyttes av DPS Midt Finnmark sommeren 2007. Dette er det prosjektet som til nå er mest berørt av arbeidet med Landsverneplan. Den gamle sykestua fra 1956 er nå totalt reoverert innvendig og det er bygd nytt tilbygg mot øst og mellombygget mellom de to hovedfløyene er også nytt helt fra fundament til møne.

Eksteriørmessig er de gamle vinduene i begge hovedfløyene pusset opp og malt. Utbedringen ligger i at det er montert isolerglass i åpningen på innsiden. Imidlertid ser vi i ettertid at dette forringer bruken fordi det flere steder vanskeliggjør/forhindrer åpning av utvendige vinduer.

Ivaretagelsen av de opprinnelige vinduer har medført betydelige merkostnader og forsinkelser. Hvordan dette skal dekkes inn er ikke klart.

Når arbeidet nå er ferdig, vil vernevedtaket ikke medføre vesentlige hindringer for normalt vedlikehold og for den daglige bruken av bygget.

Familieavdelingen og ungdomsavdelingen (boenheden) er nye bygg som kan vedlikeholdes på vanlig måte uten å komme i konflikt med verneplanen.

Hovedbygget er totalrenovert med unntak av eksteriøret som i hovedsak fremstår som originalt. De nye bygningene er plassert slik at man får en samling av funksjoner rundt et tun. Her er det utviklingen av selve tunet som er av interesse å vise for ettertiden.

Med unntak av at rehabiliteringsarbeidet ble forsinket og dyrere enn forutsatt, medfører verneforslaget ikke vesentlige driftsmessige utfordringer for denne institusjonen.

Helse Finnmark HF - Kirkenes

I Kirkenes det er vurdert bygninger som har kulturhistorisk betydning. Bygninger i helsevesenet her er i tilknytning til Kirkenes sykehus. Selve sykehuset er ikke vurdert som verneverdig, men en del bygg i nærheten er vurdert som historisk viktige.

Dette gjelder legebolig i Dr. Palmstrøms vei 3 fra 1955 i verneklasse 1 eksteriør og interiør, legebolig i Dr. Palmstrøms vei 5 fra 1955 eksteriør og Elevhjem i Dr. Palmstrøms vei 7 fra 1973 eksteriør og interiør i verneklasse 1.

"Pikehjem", Dr. Palmstrøms vei 13 fra 1954 er også foreslått i verneklasse 1 for både eksteriør og interiør.

Bygninger som skal brukes som boliger og som trenger betydelig renovering, må utvikles til funksjonelle bolig og/eller hybelbygg. Tiltak her vil bli meningsløse dersom byggene ikke kan brukes til formålet. Det vil i særlig grad gjelde Dr. Palmstrøms vei 3, 5 og 7.

Dr. Palmstrøms vei 13 benyttes i dag til kontor og kurslokaler. Bygget er planlagt faset ut i forbindelse med ombygging av sykehuset der funksjonene som bygget huser i dag planlegges tatt inn. Bygget egner seg ikke til bruk pga. dårlige ventilasjons- og arbeidsforhold generelt.

Legeboligen i Dr. Palmstrøms vei 3 og 5 vil ha en viss kulturhistorisk betydning. Bør da vurderes i verneklasse 2. Dersom interiøret skal bevares i original form, vil det vanskeliggjøre utvikling til en moderne bolig. Det vil bety store utgifter som ikke vil medføre noen verdi for Helse Finnmark HF. At man kan bevare eksteriøret i tilpasset form, kan vurderes som verdifullt i seg selv. Bruksverdien vil imidlertid ikke påvirkes i positiv retning.

Helse Finnmark HF kan ikke se at vern av elevhjemmet i Dr. Palmstrøms vei 7, bygd i 1973, kan være av kulturhistorisk betydning. Her er imidlertid mulig å ta vare på fasade og planløsning, men innvendig må eier ha mulighet til å bringe rommene opp til dagens standard. Bad og toaletter må kunne bygges om for at bygningen skal kunne benyttes til vikarhybler i framtiden.

Vennlig hilsen

Hanne Bentsen

Prosjektleder

Helse Finnmark HF

Kopi: Adm.Dir Eva H. Pedersen Helse Finnmark,
Driftsjef Violet Bjørgve